

Część Urzędowa.

Rada Muncypalna Miasta Stołecznego Warszawy

Ponieważ z woli Rządu Narodowego na dniu 5 b. m. i r. obławione, dla zabezpieczenia mieszkańców Stolicy od niedostatku lub zbyt- nego podrożenia cen pierwszych potrzeb życia na przypadek przecięcia dowozu pro- duktów; ma być założony magazyn zapasowy zboża z funduszu kasy Mieyskiej za- kupionego; Rada Muncypalna uwiadamia mie- szkańców Stolicy, tudzież obywateli wie- skich, iż do skupowania takowego zapasu, zboża, w gatunkach niżej wyżej wymienio- nych ustanowiony jest oddzielny komitet, po- siedzenia swe w Ratuszu Głównym codzien- nie odbywający, do którego głaszać się mogą wszyscy dostawiać chcący zboża za goto- wą natychmiast z kasy mieyskiej zapłatę. Przy tym donosi Rada Muncypalna iż ko- mitet rzeczony, nie tylko wchodzić będzie w układy o dostawę, lecz nadto zakupować bę- dzie i pomniejsze partie na targi miasta do- wożone, po cenach iak następuję:

1. Żyta po złp. 17 do 20 za korzec,
2. Pszenicy po złp. 20 do 26 korzec,
3. Grochu po złp. 14 do 18 korzec,
4. Kaszy jęczmianej suchej złp. 22 do 27 za korzec,
5. Jęczmienia dwurzędowego chociażby zeszłorocznego od złp. 14 do 16 za korzec.
6. Owsa od złp. 8 do 9 korzec,

Rada Muncypalna otwierając tym spo- sobem znakomity nowy odbyt na produ- kta wieyskie, a tym samym pewną w każ- dym razie onychże sprzedaż po cenach ozna- czonych, spodziewa się, iż właściciele dostawą takowych pospieszyc zechcą. —

w Warszawie dnia 8 lutego 1831 r.

Prezydent
Węgrzecki
Sekretarz Jeneralny
G. Jachłowski.

Rada Obywatelska Województwa Augustow- skiego,

Za miły dla siebie obowiązek poczytuie po- dać do publicznej wiadomości podziękowa- nie szanownym damom tegoż województwa które zbieraniem ofiar w obrączkach ślubnych innych precyozach, na wsparcie oyczyzny na- szey zatrudniać się raczyły,

Ofiary te są iak następuję:

Obwód Augustowski powiat Dombrowski.

JWa Anna Dziekońska Prezesowa

w gotowych pieniądzech 715
w obrączkach i różnych precyozach 540

Powiat Biebrzański

JWa Marszałkowa Rydzewska
w gotowych pieniądzech 1218
w obrączkach i różnych precyozach 140

Miasto wojewódzkie Suwałki

JWa Prezesowa Komarowa
w gotowych pieniądzech 1053
w obrączkach i różnych precyozach 1540

Obwód Seyneński

JO. Xiężna Marya Ogńska
w gotowych pieniądzech 1065 15
w obrączkach i różnych precyozach 1100

Obwód Maryampolski

JWa Radezyna Trentzel
w gotowych pieniądzech 745
w obrączkach i różnych precyozach 400
JWa Baronowa Puszet
w gotowych pieniądzech 1587 15
w obrączkach i różnych precyozach 142

Obwód i powiat Łomżyński

JWa Połowa Kisielnicka
w gotowych pieniądzech 611
w obrączkach i różnych precyozach 945

Obwód i powiat Kalwaryjski

Wa Kommissarzowa Rygethij
w gotowych pieniądzech 180
w obrączkach i różnych precyozach 40

w ogóle w gotowych pieniądzech zł. 7175
w obrączkach i różnych precyozach 4847.
Szanowne damy — dajcie nowy dowód, iż umiecie cenić cnoty obywatelskie, i iak dawne Sarmatki ożywiać go w sercach współ Rodaków własnym swym przykładem. — Dziękując za te poświęcenie się wasze, Rada Obywatelska daie małą oznakę wdzięczności publicznej, gdyż czyn szlachetny nie potrze- buie pochwał, pociechę prz. temniejszą znaj- dując w swej duszy i nagrodę trwałszą w własnym przekonaniu.

Płci piękna, kto lepiej pojąć może uczu- cia godne i heroiczne, tak w zachęceniu młodzieży spieszącej do obrony kraju, iak w tkliwym zajęciu się wychowaniem teyże, i zabezpieczeniem od dzieciństwa w sercach młodych, tey niewygasłej iskry miłości o- czyzyny. — Wy szanowne damy! dopełnieniem tey posługi będziecie miały prawo wspomnieć później z chlubą powtarzając jedna drugiej, i iak choć wężsi przyłożyłam się do oswo- bodzenia kochanej oyczyzny.

Suwałki d. 4 lutego 1831 r.

Józef Dziekoński
Prezes Rady Obywatelskiej
Wdztwa Augustowskiego.

Komitet Obywatelski Obwodu Łomżyńskiego.

Gdy z woli wyższej władzy Wny Tomasz

Grudziński były komendant Zandarmeryi odwodu Łomżyńskiego, odbiera inne przezna- czenie. — Komitet obywatelski, zgodnie z opinią publiczną, poczytuie sobie za miły obowiązek oddać temuż chlubne świade- ctwo, iż sprawując wspomniane obowiązki przez lat ośm, tak umiał łagodzić surowość rozkazów swej władzy, że nietylko żadnemu z obywateli niewyrządził przykrości, lecz owszem w każdym razie starał im się dopo- magać, przez co zasłużył sobie na szacunek i miłość obywateli, w których imieniu ko- mitet powyższe świadectwo iemu udziela.

w Łomży d. 13 stycznia 1831 r.

Szanowski Gródzki Wysiekiński.

Kommissya Rozpoznawcza

Ogłasza, iż podanym został do uwolnienia z dotychczasowego zatrzymania Antoni Sado- wski, lat 40. mający, religii katolickiej, były officer wojsk polskich, z pensyi tytułem szcze- gólnego wsparcia, od b. l. g. Rządu sobie wyznaczony, aż do chwili zaarrestowania utrzymujący się, przeciw któremu żadne do- wody lub poszlaki należenia do policyi tay- nej przed dniem 29 listopada r. z. istnieją- cey, ani z przeyrzanych papierów teyże po- icyi, ani z wyprowadzonego śledztwa wy- krytemi nie zostały.

Warszawa d. 6 lutego 1831 r.

Senator Kasztelan Prezydujący
W. H. Męciński
Sekretarz pierwszy
J. R. Plużański.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE

Po Teressie Urszuli z Wyganowskich Ka- zimierza Białobrzeskiego żonie wierzycielce kapitału złp. 4.000 na dobrach Woli Suffczyń- skiej w Powiecie Siennickim województwie Mazowieckiem sytuowanych, otworzył się spa- dek, do przepisania więc tey własności ter- min oznaczony prekluzyny na dzień 11 ma- ia 1831 r. O czem po raz czwarty donosi się.

Warszawa dnia 5 lutego 1831.

(podp) Stanisław Truszczyński
Reient

POZEW EDYKTALNY.

Vice-Prezydent Miasta Stołecznego War- szawy.

W nocy z dnia 30 na 31 z. m. ujęty zo- stał Koń lat 8 mający, maści myszatey, z saniami ordynaryjnemi i chomontem — Wi- ce-Prezydent m. S. Warszawy, wzywa nie- wiadomego właściciela, aby celem udowodnie- nia swej własności i odebrania takowej z pod zabezpieczenia policyjnego, w ciągu dni 15 od daty zgłosił się; po upłynionym bo-

wiem terminie, koni ten z sianami przez licytacyą publiczną na rzecz skarbu sprzedany zostanie.

w Warszawie dnia 4 lutego 1831 r.
(2 raz) A. Schuch.

Kommissya Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Podaje do publicznej wiadomości iż folwark Pielaszów z wsiami zarobnymi Pielaszów i Debranie, z młynem wódnym, w obwodzie i województwie Sandomierskiem o mil 2, od miasta obwodowego i rzeki Wisły położony, do funduszu Religijnego należący, wydzierżawiony będzie na lat trzy posobie idących, poczynając od 1 czerwca r. b. do ostatniego maja r. 1834 w biurze Kommissyi województwa Sandomierskiego posiedzenia swe w mieście Radomiu odbywającej w dnjach 1 2 i 3 marca r. b. a to za sumę rocznie ustanowioną rat dzierżawnych zł. 6536 gr. 26 podatków i ciężarów publicznych

zł. 3219 gr. 12

razem zł. 9756 gr. 8

Każdy zatem chęć dzierżawienia mający, zaopatrzony kwalifikacyą postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 24 stycznia 1818 r. przepisana, oraz w wadium odpowiednie, udać się zechce do rzeczoney Kommissyi Woiewódzkiej, i tam po przejrzeniu wyciągów intraty, oraz po zainformowaniu się o szczególnych warunkach, deklaracyą w tej mierze podać może.

w Warszawie dnia 31 stycznia 1831
Zastępca Ministra Prezydującego
(podp.) Lelewel.

Sekretarz Jlny
Rakiety.

(2 raz)

Kommissya Woiewództwa Mazowieckiego

Z powodu, że układ o dzierżawę dochodów konsumpcyjnych z miasta Włocławka na r. 1831 do skutku nieprzyszł, postanowiła przeto Kommissya Woiewódzka dochody rzeczane w skutku rozporządzenia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu d. 13 stycznia r. b. przez publiczną licytacyą wydzierżawić, do odbycia której w biurze Kommissarza Obwodu Kuiańskiego w mieście Brześciu Kuiańskim na dzień 23 b. m. i roku termin przeznaczając, wzywa każdego mającego chęć licytowania, aby zaopatrzwszy się w odpowiedni 1/5 część summy złp. 87,563 gr. 6 za praetium listy ustanowionej w powyżey oznaczonym terminie stawić się zechciał. —

Obok licytacji na wydzierżawienie dochodów konsumpcyjnych miasta Włocławka, odbywać się będą w tym samym terminie przed Kommissarzem Obwodu Kuiańskiego licytacje z innych pomniejszych miast, z których układy w Biurze Kommissarza Obwodu pertraktujące się do skutku niedość. —

Warunki zaś do takowych licytacji przezywać można każdego czasu w Biurze Kommissarza obwodu Kuiańskiego. —

Działo się w Warszawie d. 3 lutego 1831 r.

Za Prezes
Kozuchowski.
Sekretarz Jeneralny
Dziewanowski

Kommissya Woiewództwa Mazowieckiego

Podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż folwark rządowy Romartów w ekonomii Mazew położony, czyniący rocznego dochodu złp. 3187 gr. 16 jest do wolnego na lat 6 w drodze publicznej wydzierżawienia, poczynając od 1 czerwca r. b. Termin do licytacji wyznaczony jest na d. 17 lutego r. b.

Wszystkich przeto chęć zadzierżawienia mających wzywa Kommissya woiewódzka niniejszem, ażeby opatrzywszy się w dowody kwalifikacyi postanowieniem: xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 24 stycznia 1818 r. przepisanej, tudzież w gotowiznę wyrównyującą półroczney opłacie w terminie wyżej wyrażonym, o godzinie 10 z rana zgłosili się do sekcji ekonomicznej Kommissyi woiewódzkiej, posiedzenia swe w domu rządowym nr. 616 przy ulicy Przejazd na 2 piętrze od bywającej, gdzie o stosunkach dobr i innych warunkach dzierżawy bliższa wiadomość każdego czasu powzięta być może.

Działo się w Warszawie d. 17 stycz. 1831 r.

Za Radcę Stanu Prezesa
Referendarz Stanu Kom. W.
Kozuchowski.
Sekretarz Jeneralny
Dziewanowski

Kommissya Woiewództwa Kaliskiego

Podaje do powszechnej wiadomości, iż następnę dobrą rządową wydzierżawiać będzie w drodze publicznej licytacji od 1 czerwca 1831 r. a mianowicie:

1. W d. 1 maja 1831 naczelną dzierżawę ekonomii Brodnia w obwodzie Kaliskim położoną, na lat sześć pro 1831/37 czyniącą dotąd rocznego dochodu złp. 14,125 gr. 22 do której należą:

- a) folwarki Brodnia i Dzierżazna,
- b) wsie Brodnia, Brzeg i Dzierżazna,
- c) Propinacya,
- d) Rybołówstwo,

2. W d. 3 marca r. b. naczelną dzierżawę ekonomii Krzepice w obwodzie Wieluńskim położoną na lat sześć pro 1831/37 czyniącą dotąd rocznego dochodu złp. 34,767 gr. 8 do której należą:

- a) folwarki Starokrzepice Kiciółów Dankowice, Kuźniczka, Lutrowskie, Zaiączki, Kluczna, Proboszczowski, Krzepice i Sołectwo pod Krzepicami położone,
- b) wsie Starokrzepice, Ceziołów, Dankowice, Kuźniczka, Zaiączki, część Proboszczowska wsi Krzepice i Borzaiaciskii,
- c) Kolonie Alexandrów, Puszcze i Węglowice,
- d) Młyny w wsiach Borzaiaciskii i Kuźniczce,
- e) Rybołówstwa w Zaiączkach,
- f) Propinacya.

3. W d. 5 marca r. b. klucz Siedlce w ekonomii Poczesna w obwodzie Wieluńskim położony na lat sześć pro 1831/37 czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 6561 gr. 19 do którego należą:

- a) folwarki Mstów i wóytowstwo Siedlce,
- b) wsie Srocka, Brysów, część wsi Maluszów małych, Łuszczyn i część wóytowska wsi Siedlce,

- c) Młyn Łuszczyn,
- d) Rybołówstwo,
- e) Propinacya.

4. W d. 14 marca r. b. Folwark Bugaj w ekonomii Wieluń obwodzie Wieluńskim położony na lat sześć pro 1831/37 czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 659.

5. W d. 8 Marca r. b. naczelną dzierżawę ekonomii Mokrska w obwodzie Wieluńskim położoną na risico dotychczasowego naddzierżawcy pro 1831/33 czyniącą rocznego dochodu złp. 27,644 gr. 27 do której należą:

- a) folwarki Kowale, Krzyworzeka, Mokrska, i Wroblew,
- b) wsie Gana, Kowale, Krzyworzeka, Mokrska, Stroeic i Wroblew,
- c) Rybołówstwo,

6. W d. 9 marca r. b. naczelną dzierżawę ekonomii Piotrków w obwodzie Piotrkowskim położoną na risico dotychczasowego naddzierżawcy na lat pięć pro 1831/36 czyniącą dotąd rocznego dochodu złp. 25,861 gr. 19 do której należą:

- a) folwarki Wielka wieś, Mileiów, Mayków, Krzyżanów i Rychłowska,
- b) wsie Cekanów, Kalek, Kludzie, Krzyżanów, Rychłowska Łazy, Mayków, Mileiów, Sute mosty, Witów, Zalesie, Wielkawieś,
- c) Młyny Bugaj, Stodowy, Fałek, Kleszcz i trzy wiatraki,
- d) Propinacya,
- e) Rybołówstwa.

7. W d. 10 marca r. b. klucz Grzybki w ekonomii rządowej Bradnia obwodzie Kaliskim położony na lat sześć pro 1831/37 czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 4829 gr. 7 do którego należą:

- a) folwark Grzybki,
- b) wsie Grzybki i Proboszczowice,
- c) Propinacya:

8. W d. 11 marca r. b. klucz Dietrzniki w ekonomii Wieluń obwodzie Wieluńskim położony na lat sześć pro 1831/37 czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 5827 gr. 10 do którego należą:

- a) folwarki Dietrzniki i Wieluń,
- b) wieś Dietrzniki,
- c) Młyn Kępa zwany
- d) Propinacya:

9. W d. 12 marca r. b. naczelną dzierżawę ekonomii Męka w obwodzie Sieradzkim położoną na risico dotychczasowego naddzierżawcy na lat, cztery pro 1831/35 czyniący dotąd rocznego dochodu złp. 6901 gr. 3 do której należą:

- a) folwarki Męka i Piaski,
- b) wsie Męka, Piaski i Ruda,
- c) Młyn Nagrobła,
- d) Propinacya,
- e) Rybołówstwo.

10. W d. 14 marca r. b. dobra Łobudzie i Wola Łobudzka w ekonomii Męka obwodzie Sieradzkim położone na lat sześć pro 1831/37 czyniące dotąd rocznego dochodu złp. 4300.

11. W d. 15 r. b. dobra wieś i wóytowstwo Dągorzew w ekonomii Męka obwodzie Sieradzkim położone na lat sześć pro 1831/37 czyniące dotąd rocznego dochodu złp. 2425 gr 15 oprócz podatków kontyngensu furazowego, kanonu i konpencyi te ofiary gruntowej i podymnego z tych dóbr uszczynych a złp. 2634 gr. 11 wynoszących.

12. W d. 16 marca r. b. dobra Wóznik w ekonomii Męka, obwodzie Sieradzkim położone wraz z prawem pobierania cła mostowego od mostu w Wóznikach na rzecz Warcie położonego, tudzież z propinacją w Wóznikach, Dągorzowie Suchy i Mnichowie na lat sześć pro. 1831/37 czyniące dotąd rocznego dochodu złp. 5250 oprócz podatków kontyngensu, kanonu i kompetencji z tych dóbr opłaconych a złp. 6227 gr. 21 wynoszących.

13. W dniu 17 marca r. b. Dobra wieś zarobna Mníchów z folwarkiem Sucha w ekonomii Męka, w obwodzie Sieradzkim położone na lat sześć pro. 1831/37 czyniące dotąd rocznego dochodu złp. 2,000 oprócz kanonu i kompetencji z tych dóbr opłaconych a złp. 1602 gr. 28 wynoszących.

14. W dniu 18 marca r. b. Folwark Branki z propinacją w wsi Święci i polowaniem na gruntach tejż wsi w ekonomii Staremiasto obwodzie Konińskim położone, na lat sześć pro. 1831/37 czyniące dotąd rocznego dochodu złp. 1050.

Termin w tej mierze odbywać się będą na sali posiedzeń Kommissyi Woiewódzkiej po południu od godziny trzeciej, a o warunkach pod jakimi wydzierzawienie dóbr wyżey wyrażonych do skutku doprowadzonym zostanie, konkurencji w biurze sekcji dóbr w godzinach służbowych poinformować się mogą.

Każdy pretendent w terminie stawiający, winien przed przystąpieniem do licytacji usprawiedliwić.

a) Świadectwem Kommissarza Obwodu, w którym dotychczasowe ma zamieszkanie, że w tym obwodzie jest znany, jako dobry zamożny gospodarz, że posiada dostateczny fundusz w gotowiznie, oraz inwentarz odpowiedni, który co do ilości i jakości wyszczegółony być winien, tudzież:

b) Świadectwem dziedzica dóbr, które dotąd dzierżał, iż mu się w zupełności uścił, że jest zamożnym gospodarzem i że się z Włościanami dobrze obchodził, nakoniec obowiązany zostaje.

c) Złożyć wadium w gotowiznie monetą kurs kassowy w kraju mającą do wysokości jednej czwartej części summy dzierżawnej z dóbr, o których Possessya ubiega się, które nieutrzymującemu się przy licytacji natychmiast zwrócone będzie.

Działo się w Kaliszu dnia 22 stycznia 1831 roku.

Zastępca Prezesa
podpis.

Dodani z grona obywateli
podpisy.
Sekretarz Jlny

Część Nieurzędowa.

P O L S K A.

z Warszawy 10 lutego.

— Wczoray główna kwatera ruszyła dalej — Okumiewa ku woysku.

— Onegdaj ulani nasi znowu Siedlce zajęli

wypłoszywszy z nich kozaków, których się 18 dostało w niewolę.

— Koło Węgrowa także się Moskale cofnęli za zbliżeniem się przednich straży naszey.

— W Łomży nie było jeszcze wczoray z rana kozaków; lecz i woysko nasze tam nie stało.

— Jenerał *Sierawski* pisał dnia 7 z Zamościa. O parę mil od tej twierdzy stały czaty kozackie.

— Kozacy powiadają, że za Bugiem niemiernie trudno o żywność. Żyli tylko racjami z magazynów, a osobno nie mogli niczego i za pieniądze nabydź. Przez 8 dni przed wkroczeniem nie mogli nawet dostać i wódki.

— Rada obywatelska woiewództwa Płockiego podała do Rządu oświadczenie, iż obywatele ofiarują się dobrowolnie jeszcze jeden pułk jazdy wystawić.

— Ze Żmudzi przedarło się 25 młodzieńców i przybyło razem do Warszawy dla walczenia za oswobodzenie oyczyzny. Cała Żmudź czeka tylko sposobności powstania i wybicia się z pod iarżma moskiewskiego.

— Dowódcą formuiący się legii litewskiej jest Pułkownik *Błędowski*.

— Wiadomo nam z pewnością, że gdyby okoliczności niedozwolily odbyć w Warszawie losowania obligacyi udziałowych w dniach 1 i 15 marca; losowanie to, odbędzie się na jakimkolwiek innym miejscu i fundusze na zapłatę wylosowanych obligacyi na wszelki przypadek już są odłożone.

— Żadne pewnie dotąd papiery bankowe nie doznały tej troskliwości o ich kredyt, jak bilety naszego Banku. Pomniąc, że trzeciego dnia po rewolucyi już otwartą była kassa wymiany, gdy i w tych czasach zachodziła obawa zbytniego w tej kassie natłoku, niektóre domy handlowe podiely się poslugi wymieniać ich na srebro osobom do nich się udającym, aby przez to ułatwić publiczności wymianę.

— Młodzież wyznania Moyseszowego podała do Rady Muncypalney następujący Adress:

Szanowna Rado Muncypalna! W imieniu wszystkich dobrze myślących Jzraelitów, w imieniu całej Jzraelskiej młodzieży wynurzamy ci publicznie dzięki za udzielenie Kahałowi rady do zmieniania dawnego swego ubioru, do zrzucenia brody, i przywdziania narodowego stroju. Dzięki ci, że wśród powszechnego ocknienia się, nie zapomnialas także o mieszkańcach wyznania Moyseszowego i chcesz im przez zbawienne rady podać niejako rękę pomocy, że nasładując inne konstytucyjne narody, chcesz nas równością ubioru i obyczajów przybliżyć więcej do braci naszych Chrześcian. Do nas więc dobrze myślący Jzraelici! i młodzieży Jzraelska! do nas mówię należy pomysłnym skutkiem uwieńczyć zbawienne chęci Rządu. Pokażmy wszystkim, żeśmy już skruszyli iarzmę ciemnoty, że wyżsi jesteśmy nad sferę tych poziomych umysłów, które własnym powodowane widokiem stępią się lud Jzraelski w wieczney utrzymać głupocie aby nie zadarł z siebie zasłony pokrywającej ich nieczne postęпки. Uśmiecha nam się pomysłna przyszłość, czeka nas dobre przyście wszystkie Chrześcian. Nie zważaymy więc na pogardę kilku fanatyków, ale śmiało wystapmy, i własnym przykładem zagrzewaymy innych naszych braci. Michał *Rosengeruch*, Rafael *Poznański*, Haim *Danziger*.

— *Dylich* wydał w Grodnie pod dniem 13 stycznia odezwę do woyska rossyyskiego w tym samym duchu, co Proklamacye przystane do Polaków; z tą tylko różnicą, że iakończy następującem bluznierstwem: „Bóg Wszechmocny nam pobłogosławi, dla przekonania świata na nowo, iż woiownicy rossyyscy zawsze są gotowi, niestępować nigdy zewnetrznym ani wewnetrznym nieprzyaciolom najmniej szey rzeczy z tego, co krwią rossyyską zwycięzko zostało nabyte.

— Jenerał porucznik *Uszakow* i adiutanci cesarsey *Apraxin* i *Jsleniew* wyiechali z Petersburga do Wilna.

— Dziennik St. Petersburgski z dnia 25 stycznia umieścił rozmaite wiadomości z Warszawy. Na dowód ile jest prawdziwym, przytaczamy niektóre wyiutki: Dyrektor Banku Hr. *Lubiński* aresztowany. Miano go rozstrzelać. — Manifest wydany przez Jzhy zatrwożył wszystkich rozsądnych. — Żywność bardzo podrożała. i t. p.

— Rektor Uniwersytetu Wileńskiego znany *Pelikan*, został mianowany Radcą Stanu (zapewne w nagrodę jego postępowania względem Polaków).

— (*Nadest.*) *Sine ira et studio*. Gazeta Polska w Nrze 36 na stronie 3 umieściła artykuł pod napisem: — „*Od Kommissyi Oświecenia zachoway nas Boże.*“ — Niech mi wolno będzie w Bogu i w prawdzie kilka słów powiedzieć, gdzie idzie o tak ważną rzecz, bo o oświatę publiczną. To prawda, że na posiedzeniu Professorów Uniwersytetu dnia 10 Stycznia r. b. w celu wybrania Rektora odbytem, Wzny *Krzyżanowski* wnioś był niewiadowo względem potrzeby usunięcia Kommissyi Oświecenia, i to prawda że nas wielu milczeniem na ten wniosek odpowiedziało; lecz też i to nie mniej jest prawdą, żeśmy nie dla tego milczeli, żebyśmy ten wniosek kollegi jako zupełnie zgodny z przekonaniem naszym przyymowali; lecz milczało się dla tego, żeby na co innego przeznaczonego czasu, tak ważnemi a ubocznie wprowadzonymi rozprawami nie zajmować. Rzeczność mego podania dowodzi już ta okoliczność, że prosba w tak ważnym przedmiocie do stanów seymujących podana, nie ma formy urzędowości iako skutek ścisłego zastanowienia się na zgromadzeniu. Jest ona utworem pokojowym, który pojedynczo po domach zbierane podpisy przyozdobiły. Podobnym sposobem żądano do niego i mego podpisu; lecz go odmówilem; bo sposób przedstawienia tej rzeczy, nie trafiał do mego przekonania. W interesie zgromadzenia, zgromadzenie całe, a nie pojedyncze członki działać powinny; mianowicie gdzie pociągnięcie pióra ma stanowić w jakimkolwiek względzie) o losie całych pokoleń: tam potrzeba nietylko dobrze pomyśleć, ale się i dobrze naradzić; a tego w tej okoliczności nie było. Nie przeczę, że terażniejszy skład Kommissyi Oświecenia nie jest odpowiedni potrzebie; bo magistratura, która ma kierować oświatą całego narodu, złożona jest powiększey części z osób, które nie tylko stopni akademickich nie posiadają, ale nawet wyobrażenia nauk wyższych nie mają. Mogą oni być z resztą najlepszymi ludźmi, lecz nie będąc biegłymi w naukach; ani ludzi naukowych przywoicie ocenić, ani w ich potrzeby wglądać nie umieją. Doży-

wolni zaś Wizytatorowie i wiele kosztują, i z natury rzeczy są najsłabszą przyczyną obskurantyzmu; bo każdy z nich pilnie w szkołach tylko tego, co sam najlepiej umie, a inne przedmioty zaniedbuje, i gorliwość profesorów paraliżuje. Zdaniem moim, obsadzenie Magistratury Edukacyjnej takimi emerytami, którzy są jeszcze w sile wieku, a którzy się w czasie professorstwa swego wydanemi na świat pracami naukowymi i pocziwością naysławniej odznaczyli, byłoby najlepszą rekoymią stósownego iey przeznaczenia; boby otworzyła profesorowi nowe pole do zasług i godności, a tem samem wprowadziłaby nowe życie i zapal do prac naukowych; te zaś sprawiłyby najsłabsze źródło oświaty narodowej. Zamiast Wizytatorów dotychczasowych, wysyłanie profesorów w czynnej służbie będących na zwiedzanie szkół, i to w ten sposób, żeby co rok innego przedmiotu professor uniwersytecki tę szkołę zwiedzał, odpowiedziałoby najsławniej interesowi, gdyżby wszystkie przedmioty po szkołach niższych z równą pilnością wykładane być musiały. Takie wizyty, mniemam, nierównie kosztowały niż stałe Wizytatorstwa, nadto zmniejszenie liczby członków dotychczasowej Kommissji zmniejszyłoby także koszty, a uprościłoby bieg interesów edukacyjnych. Nakoniec zostawiona Uniwersytetowi wyłączna władza kwalifikacyi i promocyi wszelkiego stopnia osób do stanu nauczycielskiego należących, byłaby dopełnieniem zakresu. — Nie wchodzę, gdzie się kto iak rządzi; ale iako Polak przypominając sobie, że odrodzenie się oświaty w Polsce nastąpiło pod *Stanisławem Augustem*, dopiero po wprowadzeniu do nas oddzielnej Magistratury edukacyjnej, na zniesienie teyże zgodzić się nie mogę. Dwa bowiem z tego zniesienia przewiduję przypadki; a obadwa dla oświaty przyszłych pokoleń naszych nie korzystne; gdyż iedno z dwojga, albowymy byli zostawieni sobie z funduszami, albo bez funduszy. W pierwszym przypadku zakradnie się z czasem do Uniwersytetu wszystko niszczący Nepotyzm, a świątynia nauk zmieni się w biuro spekulacyjno-administracyjne; w drugim zaś niedostatek a z nim zawistość od obcych względów przeprowadzi ten szanowny Instytut, jeżeli nie do upadku to przynajmniej do znikczemienia. Lecz równie w iednym iak w drugim razie, oświata dozna ciosu. Smutnym dowodem (przed wstąpieniem na tron Polski *Stanisława Augusta*) pierwszego przypadku był Uniwersytet Wileński, drugiego zaś Uniwersytet Krakowski. Jako prawy Polak, iako przychylny syn Ojczyzny pragnący tego wszystkiego, co tylko iey świetność, szczęście i sławę stanowić może, nie odważyłem się podpisać takiego podania do seymu, które nie przeszło przez rozagę zgromadzonych kollegów, i przynajmniej większością zdań nie było uchwalone, a przeciw któremu są nie tak dawne świadectwa historyczne. Z tem wszystkim są to tylko moje osobiste widoki, których nikomu narzucać nie chcę, któremi nikomu ubliżyć nie zamierzam; lecz zamilczenie ich wtedy, gdy się zupełnie przeciwne obiawiają, sądziłem za ubliżenie tak ważnej sprawie, bo sprawie oświaty przyszłych pokoleń narodu polskiego.

Pisałem w Warszawie dnia 9 Lutego 1831.

Dr. Jaroński.

— (*Nadest*). W chwili powstania narodu, obywatele stolicy niewiedząc prawdziwego stanu rzeczy, nieznając szlachetności i umiarkowania oswobodzicieli naszych, trwogą obłądaną przeciwi, śpieszyli do zabezpieczenia własności i spokojności publicznej. — Jedni odbywali straż dzienną i nocną. inni takową dowodzili. — Ci spisywali majątki wypędzonych moskali, tamci dostarczali potrzeb wojsku, inni wręście zasiedli w rządzie, inni w radzie municypalnej — wszyscy zgola poświęcili się do wspólnego celu, to jest łączenia się z ogólnym zamiarem rewolucyi, i zachowania spokojności publicznej. — Lecz zaledwie 48 godzin upłynęło, przeszła trwoga, nastąpiła zupełna spokojność, i wszystko wróciło do prawego porządku. — Ci wszyscy obywatele, którzy biorą, sklepy, warsztaty opuścili, spokojnie zajęli się swoim właściwym zatrudnieniem. — Rada municypalna stanawszy wówczas na czele miasta, i przy boku cześci godnego prezydenta, skończyła wysokie swoje powołanie, i już przestała urzędować. — Już dawno powinny były nastąpić wolne, i prawne obywatelskie wybory, zapewne ciż sami będą wybranymi, jeżeli sobie tego życzyć będą, lecz być może, że rada oczyszczoną zostanie. Tym czasem też rada postępuje dalej, a iak dalece nieodpowiada woli, potrzebie, i chęciom obywatelskim, oraz samej słuszności, między innemi odgłosami, okazuje i następne świadectwo.

My niżej podpisani obywatele cyrkulu VII miasta stołecznego Warszawy, zeznaliśmy niżej z własnej naszej woli i chęci, bez żadnej o to prozby, iako niebyliśmy wezwani do wyboru Radców Muncypalnych, ani ich wybieraliśmy, i oni bez naszej wiedzy wezwani zostali. — Jako W. Piotrkowski komisarz naszego Cyrkulu, przez cały czas swego urzędowania, był dla nas sprawiedliwym, wyrozumiałym w wymaganiu powinności koniecznych łagodnym, zgola dopełniał swego przeznaczenia, iak na urzędnika honor kochającego przystoi. — Gdyby więc od nas wybór na kommissarza zależał; ten padłby nie na kogo bądź innego, tylko na W. Piotrkowskiego, wbrew przeto naszemu życzeniu i chęciom, obywatele nas reprezentować mający przy urzędzie municypalnym, postąpili sobie, jeżeli albo głosowali przeciwnie, albo niestarali się o utrzymanie przy tym urzędzie W. Piotrkowskiego.

Działo się w Warszawie dnia 26 stycznia 1831 r. (podpisano) Dominik Borakowski właściciel domu Nro 435. — Tomasz Stalewski w. d. 2862. — Franciszek Bernard w. d. 2841. — Wincenty Niewiarowski w. d. 2839. — Józef Michałowski w. d. 2863. — Paweł Wyganowski w. d. 2852. — Gotfried Hold w. d. 2773. — Kazimierz Markowski w. r. 2793. — J. A. Spiski w. d. 376 i 2669. — Jan Kuzniczów, Franciszek Szyndler w. d. 2856/7. — Kazimierz Naiemski w. d. 2871. — Antoni Hauszyl w. d. 2769/70. — Adam Schmidt w. d. 2695/6. — Józef Gliniski w. d. 2712. — Tadeusz Lipiński kapitan Gwardyi Narodowej i w. d. 2687. — Jan Kruszcowski w. d. 2828. — Jakób Tolubiński w. d. 2725. — Wojciech Surowski w. d. 2845. — Alexander Rudzki w. d. 640. — Jacek Szymański Antoni Pauli w. d. 2820. — Wawrzeniec Chynowski w. d. 2816. — Jan Kruszyna, Hyacynty Zakluczynski, Michał Kirkow, Nro 416. — Józef Pozzi, Piotr Castelli, Józef Nowicki.

W. H.

ANGLIA

z Londynu 28 stycznia.

— Dziennik *Times* donosi: Z nadzwyczajnym natężeniem wyglądamy stwierdzenia pogłoski, przybierającej coraz więcej podobieństwa do prawdy, o uzbrojeniu kilku okrętów wojennych. Sądząc iednak podług ostatnich doniesień z Portsmouth, Rząd niema stałego planu przed oczyma, lecz tylko stara się przysposobić na wszelkie wypadki. Z resztą dotychczas rozporządzono tylko uzbrojenie okrętu liniowego *Ganges* o 84 działach; dwa inne okręty, z których ieden *Spartiate* ma 74 dział będą wyporządzone, a okręty *Nelson* i *Hibernia* o 120 działach, tudzież *Queen Charlotte* o 110 działach otrzymały rozkazy, aby w każdym chwili były gotowe do rozwinięcia żagli.

FRANCYA.

z Paryża 29 stycznia.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych z dnia 27 stycznia, zgromadził się bardzo wielki tłum słuchaczy, gdyż się dowiedziano, że pan *Mauguin* będzie żądał od ministrów objaśnienia względem sprawy belgijskiej i polskiej. *Xiążeta Orleans* i *Nemours* znajdowali się także w zwyczajnych swych łóżach, — do których iednakże z trudnością tylko przedrzeć się mogli. Wszystkie miejsca zajęte były przez słuchaczy obojczy płci. Natłok był tak wielki, iż kilka osób omdlało w ściśnionym powietrzu. Niektóre szczegóły tego posiedzenia umieścimy później.

— W Metz i Laon utworzyły się komitety w celu wspierania Polaków.

— *Temps* mówi o politycznych rozprawach w Izbie Deputowanych: Stronnictwo pokoju wzięło górę i na wczorajszym posiedzeniu od *Marzalka Soult* było popierane. Krok iego uspokoił opinią publiczną, względem upowszechnionej pogłoski o nieporozumieniu zachodzącym w Ministerium względem tego ważnego pytania. Pytanie to z resztą, samo się zmieniło dla stronnictwa opozycyjnego od dnia 14. Na posiedzeniu dnia 15 *Jenerał Lamarque* żądał wojny o zasady, a pan *Mauguin* wojny o granicę. Dnia 27 i 28 chodziło już tylko o pogodzenie się bez wojny, o bezbrojną interwencję o zaokrąglenie granic bez podbojów; czyli innemi słowy: Osiągnięcie tych celów dyplomacyi jest pocuzzone.

— Dziennik *National* donosi: iż goniec przybyły z Madrytu przywoził wiadomość iakoby Hiszpania uznała pożyczkę Korteżów.

NIDERLANDY.

z Bruxelli 31 stycz.

— Ile dotychczas wiadomo 72 członków kongresu wyraźnie oświadczyło, iż chce głosować za *xięciem Leuchtenberg*. Na posiedzeniu kongresu dnia 30 stycznia, pan *Vilain XIV.* odczytał następującą notę, komunikowaną komitetowi dyplomatycznemu:

Do Pana *Bresson*.

Mości Panie! pospieszam odpowiedzieć na list WMPana z dnia 24 b. m. Rada Królewska dziś zgromadzona, iednomyslnie uznała konieczność oświadczenia tymczasowemu rządowi, iż Rząd francuzki uważać będzie wybór *xięcia Leuchtenberg* iako postępowanie nieprzyjacielskie przeciwko Francyi. Na przypadek, gdyby kongress mimo niniejszego oświadczenia miał przystępować do wyboru, chcemy Wać Pa. natychmiast opuścić Bruxellę.

Paryż dnia 26 stycznia 2831.

(podp.) *Horacy Sebastiani*.